

UKNF

URZĄD
KOMISJI
NADZORU
FINANSOWEGO

**Nadzór nad wypełnianiem obowiązków
informacyjnych przez emitentów papierów wartościowych prowadzony w
2021 roku**

Spis treści

1	Wstęp.....	4
2	Analiza sprawozdań finansowych i działania nadzorcze	5
3	Analiza informacji niefinansowych i działania nadzorcze.....	10
4	Analiza terminowości publikacji i kompletności zawartości raportów okresowych emitentów oraz działania nadzorcze	12
5	Analiza informacji poufnych emitentów i działania nadzorcze	15
6	Wybrane obszary dotyczące raportowania, na które należy zwrócić uwagę. 17	
6.1	Raportowanie finansowe	17
6.1.1	Ocena wystąpienia i ujawnienie istotnych niepewności (w tym związanych z pandemią COVID-19) co do możliwości kontynuowania działalności.....	17
6.1.2	Sytuacja w Ukrainie.....	19
6.1.3	Ryzyko związane z klimatem w sprawozdaniu finansowym ..	20
6.1.4	Ryzyko kredytowe w wycenie należności jednostek niebędących instytucjami finansowymi	20
6.1.5	Ustalanie wartości godziwej	22
6.1.6	Odpisy aktualizujące w CGU	24
6.1.7	Jednolity elektroniczny format raportowania - ESEF.....	26
6.2	Raportowanie niefinansowe	28
6.3	Informacje poufne.....	32
7	Podsumowanie	34

Cel raportu

Raport przedstawia informacje dotyczące nadzoru nad wypełnianiem obowiązków informacyjnych przez emitentów papierów wartościowych w związku z ich uczestnictwem w obrocie na rynku kapitałowym.

Raport jest przygotowany dla użytkowników informacji regulowanych, emitentów oraz biegłych rewidentów, w celu przyczynienia się do prawidłowego i spójnego stosowania odpowiednich wymogów raportowania określonych przepisami prawa. Wysokiej jakości, kompletne i rzetelne informacje są bowiem kluczowe w procesie decyzyjnym podejmowanym przez inwestorów i jednocześnie budują zaufanie inwestorów do rynku i notowanych na nim papierów wartościowych. Nienależyte wykonywanie obowiązków informacyjnych przez emitentów powoduje z kolei brak powszechnego i równego dostępu do kompletnej i rzetelnej informacji, która jest czynnikiem o podstawowym znaczeniu z punktu widzenia prawidłowości działania mechanizmów rynkowych.

1 Wstęp

Do zadań Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF), należy m.in. sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem przez podmioty nadzorowane, o których mowa w art. 5 pkt 7) ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym¹ obowiązków informacyjnych związanych z ich uczestnictwem w obrocie na rynku kapitałowym, w zakresie określonym przepisami prawa - zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

Nadzór UKNF w zakresie wypełniania przez ww. podmioty obowiązków informacyjnych obejmuje m.in. sprawozdania finansowe (w szczególności w zakresie zgodności z MSSF²), sprawozdania z działalności oraz informację niefinansową. Ponadto UKNF sprawuje bezpośredni nadzór nad informacjami poufnymi emitentów, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym oraz pośredni nadzór w odniesieniu do emitentów, których papiery wartościowe są wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu - ASO³).

W częściach od drugiej do piątej raportu przedstawione zostały informacje na temat kluczowych działań nadzorczych podejmowanych przez UKNF w 2021 r. w odniesieniu do poszczególnych obszarów prowadzonego nadzoru, tj. sprawozdawczości finansowej, terminowości i kompletności raportów okresowych, informacji niefinansowych i informacji poufnych.

Ze względu na pandemię COVID-19 i związane z nią trudności, zainteresowane państwa członkowskie Unii Europejskiej, w tym Polska, skorzystały z możliwości odroczenia obowiązku raportowania zgodnego z ESEF o rok, pozostawiając jednak możliwość raportowania w tym formacie za rok 2020. Oznacza to, że dla wielu emitentów sporządzenie raportu za rok 2021 będzie pierwszym doświadczeniem z nowym formatem. Należy zatem pamiętać, że stosowanie formatu ESEF w odniesieniu do wszystkich raportów za rok 2021 jest już obowiązkowe. Temat ESEF, jak również inne istotne kwestie związane ze sprawozdawczością finansową, niefinansową oraz informacjami poufnymi, zostały omówione w części szóstej niniejszego raportu.

---

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1400, z późn.zm.)

² Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej

³ Bezpośredni nadzór nad obowiązkami informacyjnymi emitentów z ASO sprawują spółki prowadzące rynek regulowany, które organizują ASO (GPW i BondSpot) - zakres nadzoru UKNF wskazany został w rozdziale 5 niniejszego raportu.

2 Analiza sprawozdań finansowych i działania nadzorcze

Nadzór nad sprawozdawczością finansową emitentów oparty jest na analizie wybranych sprawozdań finansowych emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, niebędących funduszami inwestycyjnymi, pod kątem

zgodności tych sprawozdań z obowiązującymi regulacjami sprawozdawczymi. Nadzór ten oparty jest na wyborze emitentów, z zastosowaniem modelu mieszanego, łączącego podejście bazujące na ocenie ryzyka z podejściem zakładającym rotację i/lub selekcję wrywkową .

**Wybór
sprawozdań do
analizy i rodzaj
analiz**

W 2021 r. do analizy pod kątem zgodności z obowiązującymi regulacjami dotyczącymi sprawozdawczości finansowej wyznaczono, w szczególności, sprawozdania finansowe emitentów,:

- do których skierowano uprzednio zalecenia,
- w przypadku których uzyskano informację, która rodzi uzasadnione podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości w tych sprawozdaniach,
- w przypadku których biegły rewident wydał sprawozdanie z badania zawierające zmodyfikowaną opinię albo raport z przeglądu zawierający zmodyfikowany wniosek,
- w złej sytuacji finansowej, w tym ze znaczącym poziomem zadłużenia, niekorzystnymi wartościami wskaźników płynności, rentowności i produktywności,
- w przypadku wystąpienia znaczących pozycji lub zmian pozycji sprawozdań finansowych,
- w przypadku których nastąpiło rozwiązanie umowy z firmą audytorską przed upływem okresu, na jaki została zawarta,
- w celu zapewnienia rotacji, tj. objęcia analizą sprawozdań finansowych wszystkich emitentów w przeciągu danego okresu,
- wybranych losowo.

Tabela 1. Liczba emitentów, których sprawozdania finansowe podlegały analizie okresowej w latach 2019-2021

Rok	Liczba emitentów z rynku regulowanego (GPW ⁴ i BondSpot ⁵)* na koniec roku	Liczba emitentów, których sprawozdania finansowe podlegały analizie*	Udział w łącznej liczbie emitentów z rynku regulowanego
2019	436	96	22,0%
2020	425	59	13,9%
2021	435	56	12,9%

* bez FIZ i emitentów, dla których RP jest państwem przyjmującym

Źródło: Opracowanie własne

Przy wyborze sprawozdań finansowych emitentów do analizy okresowej w 2021 r. utrzymany został, podobnie jak w poprzednich latach, wysoki priorytet przyznany kryteriom: zmodyfikowana opinia biegłego rewidenta zawarta w sprawozdaniu z badania albo zmodyfikowany wniosek zawarty w raporcie z przeglądu sprawozdań finansowych.

W związku z faktem, że zmodyfikowane opinie albo zmodyfikowane

wnioski często związane były z zagadnieniem kontynuacji działalności, przedmiotem szczególnej analizy były sprawozdania finansowe emitentów sporządzone w oparciu o zasadę kontynuacji działalności ze wskazaniem istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuacji działalności, a także te sporządzone przy założeniu braku kontynuowania działalności.

Tabela 2. Liczba emitentów ze zmodyfikowaną opinią w sprawozdaniu z badania lub zmodyfikowanym wnioskiem w raporcie z przeglądu

Okres sprawozdawczy	Rok 2019	I półrocze 2020	Rok 2020	I półrocze 2021
Opinie lub wnioski z zastrzeżeniami	9	13	18	10
Odmowy wyrażenia opinii lub sformułowania wniosku	5	7	6	7
Opinie lub wnioski negatywne	1	0	0	0
RAZEM	15	20	24	17
Liczba emitentów na koniec roku obrotowego*	436	436	425	425
Udział w liczbie emitentów na koniec roku obrotowego	3%	5%	6%	4%

* bez FIZ i emitentów, dla których RP jest państwem przyjmującym

Źródło: Opracowanie własne

⁴ Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

⁵ BondSpot S.A.

W stosunku do danego sprawozdania finansowego przeprowadzana jest analiza pełna lub analiza tematyczna. W przypadku emitentów, u których

weryfikowane jest jedynie zastosowanie zaleceń przeprowadzana jest analiza sprawdzająca.

Analiza pełna – analiza całego sprawozdania finansowego, mająca na celu identyfikację wszelkich niezgodności z obowiązującymi regulacjami dotyczącymi sprawozdawczości finansowej emitentów.

Analiza tematyczna – analiza ograniczona do zakresu dotyczącego pewnych zagadnień, zastosowania określonych MSSF (np. zagadnienia wymienione w europejskich wspólnych priorytetach nadzorczych ESMA, analiza wybranych pozycji lub części sprawozdania finansowego).

Analiza sprawdzająca – weryfikacja kolejnych sprawozdań finansowych tylko pod kątem wprowadzenia koniecznych poprawek i uzupełnień, w szczególności w przypadku przekazania danemu emitentowi zaleceń.

Tabela 3. Liczba emitentów, których sprawozdania finansowe zostały poddane analizie okresowej w 2021 roku, w podziale na rodzaj przeprowadzonej analizy

Rodzaj analizy	Liczba emitentów	% udział
Analiza pełna	38	67,86
Analiza tematyczna	13	23,21
Analiza sprawdzająca	5	8,93
Suma	56	100

Źródło: Opracowanie własne

Na poniższej grafice zaprezentowano wybrane niezgodności wynikające z przeprowadzonej w 2021 r. analizy sprawozdań finansowych emitentów.

W zakresie praktycznego zastosowania MSSF, przydatne jest zapoznawa-

nie się z zamieszczanymi na stronie internetowej ESMA⁶ pakietami decyzji dotyczącymi nadzoru nad informacją finansową, podjętymi przez europejskie organy nadzoru⁷.

⁶<https://www.esma.europa.eu/>

⁷https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-1192_25th_extract_from_the_eecs_database_of_enforcement.pdf

Rysunek 1. Nieprawidłowości, w związku z którymi w 2021 r. skierowano zalecenia do emitentów

Kontynuacja działalności, ryzyko płynności

- pominięcie ujawnienia istotnych osądów w zakresie przyjętej zasady kontynuacji działalności
- stosowanie założeń niemających odzwierciedlenia w danych historycznych w prognozach przepływów pieniężnych służących do oceny kontynuacji działalności
- brak wyodrębnienia wartości zobowiązań przeterminowanych w analizie wymagalności zobowiązań finansowych
- brak opisu specyficznego dla jednostki sposobu zarządzania ryzykiem płynności
- brak wystarczających ujawnień nt. analizy wymagalności zobowiązań finansowych

Utrata wartości aktywów niefinansowych

- brak przeprowadzenia oceny wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości udziałów w jednostce zależnej
- ustalenie wartości odzyskiwalnej inwestycji w spółki zależne bez uwzględnienia zasady wycen przewidzianych dla tego typu aktywów
- brak uwzględnienia niekorzystnych faktów i okoliczności z otoczenia zewnętrznego w ocenie przesłanek wskazujących na utratę wartości inwestycji w jednostki zależne
- przypisanie odpisu aktualizującego do całego CGU (ośrodka wypracowującego środki pieniężne), zamiast do poszczególnych aktywów w danym CGU

Wycena instrumentów finansowych

- brak ustalania oczekiwanych strat kredytowych na pożyczki udzielone spółkom zależnym
- brak ujawniania zasad i osądów odnośnie ustalania odpisów na oczekiwane straty kredytowe
- brak wdrożenia do stosowania standardu MSF 9 *Instrumenty finansowe*

Przychody

- brak ujawnień wynikających z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów* związanych ze zmianą prezentacji przychodów
- brak ujawnienia zasad rachunkowości odnośnie momentu spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia
- brak dokonania wyceny tzw. kontraktów długoterminowych
- niewystarczające ujawnienia w nocie dotyczącej przychodów wynikające z niezasadnej agregacji różnych kategorii przychodów
- brak odrębnej prezentacji aktywów z tytułu umów z klientami, które nie stały się jeszcze ostatecznie wymagalne na podstawie umowy lub orzeczenia sądu

Wartość godziwa

- brak uwzględnienia specyficznych cech majątku posiadanego przez daną spółkę przy szacowaniu wartości godziwej udziałów w spółce zależnej
- pominięcie ujawnień m.in. opisu technik wyceny i danych wejściowych oraz analizy wrażliwości

Konsolidacja i połączenia

- brak wypełnienia wymogów standardu w zakresie zastosowania metody przejścia przy rozliczeniu połączenia
- błędna identyfikacja dnia połączenia z inną jednostką
- nieprawidłowa identyfikacja jednostki przejmującej w transakcji nabycia udziałów w innej spółce

Podatki i odroczony podatek dochodowy

- brak zamieszczenia specyficznych ujawnień uzasadniających ujęcie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej analizy

W 2021 r. najwięcej działań nadzorczych podjęto w trzech obszarach: kontynuacji działalności i ryzyka płynności, utraty wartości aktywów niefinansowych oraz instrumentów finansowych. W 2020 roku działania te koncentrowały się na zagadnieniach związanych z kontynuacją działalności, utratą wartości aktywów niefinansowych oraz ustalaniem wartości godziwej.

W przedmiocie kontynuacji działalności zidentyfikowane nieprawidłowości dotyczyły głównie braku ujawnienia znaczących subiektywnych ocen dokonanych przez kierownictwo w odniesieniu do przyjętego założenia kontynuacji działalności, a których ujawnienie jest wymagane w szczególności gdy występuje istotna niepewność co do kontynuacji działalności. Analizując ujawnienia dotyczące istotnych zmian ryzyka płynności obserwujemy poprawę. Nadal jednak dalszej pracy wymaga zapewnienie kompletności ujawnień związanych z ryzykiem płynności, zarządzania tym ryzykiem oraz spójności z innymi informacjami przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym. Na wybrane wymogi ujawnieniowe w zakresie kontynuacji działalności i ryzyka płynności zwracamy uwagę w dalszej części raportu (por. rozdział 6.1.1).

Działania nadzorcze

Po analizie sprawozdań finansowych, jeśli występują podejrzenia lub wątpliwości co do ich prawidłowości, kierowane są prośby o dodatkowe wyjaśnienia do emitenta (zarządu / rady nadzorczej) lub firmy audytorskiej, na

Niezmiennie, podobnie jak w poprzednich latach, przedmiotem zainteresowania oraz działań nadzorczych pozostawało zagadnienie utraty wartości aktywów niefinansowych, w tym także pod względem podstawowych obowiązków związanych z identyfikacją przesłanek do przeprowadzenia tzw. testów na utratę wartości oraz ujawnianiem pełnych i przydatnych informacji na temat tych testów.

Przedmiotem pytań oraz zaleceń kierowanych do emitentów było również zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* do wyceny aktywów finansowych. Zauważamy, że poprawie ulega jakość ujawnień na temat ustalania oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do należności, choć stwierdzamy również przypadki, gdzie konieczne jest uzupełnienie lub uszczegółowienie przedstawianych informacji. Jednocześnie w przypadku niektórych spółek nadal zauważalne jest zbyt swobodne podejście do wymogów dotyczących oceny ryzyka kredytowego i ustalania związanych z nim odpisów. Podstawowe zagadnienia związane z szacowaniem oczekiwanych strat kredytowych i ujawnień w tym zakresie również zostały przedstawione w dalszej części raportu (por. rozdział 6.1.3).

**Komunikacja
z emitentem
i zalecenia**

podstawie art. 68 ust. 1 i 2 ustawy o ofercie publicznej⁸.

Na podstawie art. 68 ust. 5 ustawy o ofercie publicznej, KNF wydaje zalecenia w stosunku do emitenta w celu zaprzestania naruszania obowiązków informacyjnych. Wydanie zalecenia służy temu, aby emitent, poprzez od-

powiednią korektę danego sprawozdania finansowego lub kolejnych sprawozdań finansowych, mógł możliwie szybko wyeliminować nieprawidłowości i zapewnić, by użytkownik sprawozdania finansowego miał dostęp do prawidłowych i pełnych informacji. Wykonanie zaleceń jest monitorowane

W 2021 r. do 22 emitentów skierowano zalecenia dotyczące sprawozdawczości finansowej, z czego:

- 5 zaleceń dotyczyło ujmowania/wyceny i skutkowało korektą rocznego lub śródrocznego sprawozdania finansowego,
- 7 zaleceń dotyczyło ujmowania/wyceny i odnosiło się do przyszłych rocznych lub śródrocznych sprawozdań finansowych
- 10 zaleceń dotyczyło zamieszczenia ujawnień w przyszłych rocznych lub śródrocznych sprawozdaniach finansowych

Niezgodności skutkujące wydaniem zaleceń najczęściej dotyczyły: prezentacji sprawozdań finansowych (MSR 1, MSR 8), utraty wartości aktywów niefinansowych (MSR 36), wyceny i ujawnień w zakresie instrumentów finansowych (MSSF 9, MSSF 7, MSR 32, MSR 39), zagadnień związanych z przychodami (MSSF 15).

3 Analiza informacji niefinansowych i działania nadzorcze

Zgodnie z art. 49b ustawy o rachunkowości⁹ jednostki, w tym emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, zawierają dodatkowo w sprawozdaniu z działalności, jako wyodrębnioną część – oświadczenie na temat informacji

niefinansowych lub sporządzają odrębnie sprawozdanie na temat informacji niefinansowych.

W 2021 r. w ramach nadzoru nad informacją niefinansową dokonano analizy kompletności wszystkich sprawozdań niefinansowych emitentów z art. 49b ustawy o rachunkowości, tj.

**Raportowanie
niefinansowe –
uregulowania
prawne**

⁸ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1983 z późn. zm.)

⁹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. 2021 poz. 217, z późn. zm.)

sprawdzono, czy zawierają one następujące informacje w zakresie niezbędnym dla oceny działalności emitentów:

- zwięzły opis modelu biznesowego jednostki;
- kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki;
- opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji, a także opis rezultatów stosowania tych polityk;
- opis procedur należytej staranności - jeżeli jednostka je stosuje w ramach ww. polityk;
- opis istotnych ryzyk związanych z działalnością jednostki mogących wywierać niekorzystny

wpływ na zagadnienia niefinansowe, a także opis zarządzania tymi ryzykami.

Dodatkowo dla wybranej próby informacji niefinansowych, przeprowadzone w 2021 r. analizy obejmowały zagadnienia wskazane w Publicznym Stanowisku ESMA w sprawie priorytetów nadzorczych dla raportów okresowych za rok 2020¹⁰. W szczególności sprawdzono czy informacje niefinansowe zawierały następujące ujawnienia:

- wpływ pandemii COVID-19 na kwestie niefinansowe;
- kwestie społeczne i pracownicze;
- model biznesowy i tworzenie wartości; oraz
- ryzyko związane ze zmianą klimatu.

Obowiązkowi raportowania niefinansowego za 2020 rok podlegało 146 emitentów, w tym:

- 10 emitentów w zakresie wyłącznie raportów jednostek,
- 49 emitentów w zakresie wyłącznie raportów grup kapitałowych,
- 87 emitentów w zakresie raportów zarówno jednostek, jak i grup kapitałowych.

Emitenci przekazali do publicznej wiadomości łącznie 140 raportów na temat informacji niefinansowych za 2020 r., w tym:

- 59 oświadczeń,
- 81 sprawozdań.

Pięciu emitentów skorzystało ze zwolnienia z obowiązku sporządzenia

oświadczeń/sprawozdań na temat informacji niefinansowych na podstawie

¹⁰ https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/esma32-63-1041_public_statement_on_the_european_common_enforcement_priorities_2020_PL_wersja_polska_71632.pdf

art. 49b ust. 11 ustawy o rachunkowości w związku z opublikowaniem oświadczenia/sprawozdania niefinansowego przez jednostkę dominującą wyższego szczebla, obejmującego informacje dotyczące danego emitenta.

W przypadku oświadczeń/sprawozdań niefinansowych za 2020 rok zostały one sporządzone w oparciu o następujące standardy:

- GRI (Global Reporting Initiative) – 52 emitentów,
- SIN (Standard Informacji Niefinansowych) - 23 emitentów,
- standardy własne – pozostali emitenci.

W 2021 r. w ramach nadzoru nad informacją niefinansową zweryfikowano wszystkie opublikowane raporty. Do 2 emitentów skierowano zalecenia ze względu na stwierdzone nieprawidłowości, polegające na braku publikacji sprawozdania/oświadczenia na temat informacji niefinansowych oraz braku zamieszczenia opisu kluczowych niefinansowych wskaźników efektywności związanych z działalnością jednostki.

**Raportowanie
niefinansowe –
działania
nadzorcze**

4 Analiza terminowości publikacji i kompletności zawartości raportów okresowych emitentów oraz działania nadzorcze

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. obowiązkom przekazywania do publicznej wiadomości raportów okresowych na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy o ofercie publicznej podlegało **435 emitentów** papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, niebędących funduszami inwestycyjnymi.

Dodatkowo, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. **309 emitentów**, będących podmiotami dominującymi grup kapitałowych zobowiązanych było do przekazywania do publicznej wiadomości skonsolidowanych raportów okresowych.

Ogółem w 2021 r. emitenci przekazali do publicznej wiadomości ponad **2 tysiące raportów okresowych**.

W przypadku 21 emitentów wystąpiły problemy z terminowym wypełnianiem obowiązków w zakresie raportowania okresowego. W stosunku do tych podmiotów podjęto czynności nadzorcze. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano więcej przypadków nieterminowego przekazania przez emitentów raportów okresowych, sprawozdań biegłych rewidentów z badania oraz raportów z przeglądu sprawozdań finansowych. Emitencie powinni przywiązywać szczególną wagę do przekazywania raportów okresowych w terminach wynika-

Nadzór nad terminowością i kompletnością raportów okresowych

jących z Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych¹¹, bowiem raporty okresowe są dla inwestorów kluczowym źródłem informacji finansowych, pozwalają ocenić sytuację biznesową i ekonomiczną emitenta

oraz porównać informacje z sytuacją innych emitentów.

Czynności nadzorcze podjęte w roku 2021 w zakresie nadzoru nad terminowością publikacji raportów okresowych emitentów to m.in.:

- skierowanie **w 18 przypadkach** do właściwego departamentu UKNF **wniosek o wystąpienie do GPW z żądaniem zawieszenia obrotu papierami wartościowymi** na podstawie art. 20 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi¹², w związku z brakiem przekazania raportów okresowych lub brakiem zamieszczenia w raportach rocznych i półrocznych odpowiednio sprawozdań biegłych rewidentów z badania lub raportów z przeglądu sprawozdań finansowych, w tym:
  - 7 - brak raportu za 2020 r.
  - 3 - brak sprawozdania biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za 2020 r.
  - 2 - brak raportu za I półrocze 2021 r.
  - 3 - brak raportu biegłego rewidenta z przeglądu sprawozdania finansowego za I półrocze 2021 r.
  - 2 – brak raportu za III kwartał 2021 r.
  - 1 – brak raportu za I kwartał 2021 r.
- skierowanie 13 zaleceń do emitentów w związku nieterminowym przekazaniem raportów okresowych, sprawozdań biegłych rewidentów z badania lub raportów z przeglądu sprawozdań finansowych.

W ramach nadzoru nad kompletnością zawartości raportów okresowych szczególnej uwadze podlegało wypełnianie przez emitentów przepisów Rozporządzenia w sprawie informacji

bieżących i okresowych w zakresie zamieszczenia informacji opisowych wymaganych dla każdego rodzaju ra-

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wy-

maganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2018 poz. 757)

¹² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz.U. 2021 poz. 328 z późn. zm.)

portu okresowego, zgodnie z przepisami Rozdziału 4 „Raporty okresowe” ww. rozporządzenia.

Dodatkowo czynności nadzorcze obejmowały sprawdzenie poprawności

stosowania przez emitentów wytycznych ESMA w sprawie APM (Alternative Performance Measures) w raportach okresowych za 2020 rok i pierwsze półrocze 2021 roku.

W ramach czynności nadzorczych podjętych w roku 2021 w zakresie nadzoru nad kompletnością zawartości raportów okresowych emitentów skierowano 27 zaleceń do emitentów na podstawie art. 68 ust. 5 ustawy o ofercie publicznej, dotyczących m.in. uzupełnienia lub skorygowania raportów okresowych. Ww. zalecenia wydano w związku z identyfikacją m.in. następujących nieprawidłowości:

- niestosowanie się do wytycznych ESMA w sprawie APM (np.: brak wskazania powodów zastosowania konkretnego APM),
- brak prezentacji danych za wszystkie wymagane okresy sprawozdawcze,
- brak wskazania czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału,
- brak wskazania akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu emitenta,
- brak przekazywania stanowiska zarządu lub rady nadzorczej do wniosku (opinii) biegłego rewidenta w raporcie z przeglądu (sprawozdaniu z badania) z zastrzeżeniami, wniosku (opinii) negatywnego, odmowy wyrażenia wniosku (opinii),
- nieprzekazywanie oświadczeń zarządu dot. prawdziwości i rzetelności danych w sprawozdaniu finansowym,
- braki w informacjach sporządzanych na podstawie oświadczenia rady nadzorczej o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego,
- niekompletne ujawnienia w sprawozdaniach z działalności w zakresie: rynków zbytu, opisu istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, oceny zarządzania zasobami finansowymi, oceny możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, akcji i udziałów w podmiotach powiązanych będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących emitenta.

5 Analiza informacji poufnych emitentów i działania nadzorcze

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. obowiązkom przekazywania do publicznej wiadomości informacji poufnych podlegało **501 emitentów**, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym (krajowi i zagraniczni emitenci akcji, emitenci listów zastawnych, jednostki samorządu terytorialnego oraz emitenci certyfikatów inwestycyjnych i emitenci obligacji) oraz 463 emitentów, których papiery wartościowe są wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu (emitenci akcji oraz obligacji).

W zakresie emitentów, których papiery wartościowe są wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, bezpośredni nadzór nad informacją poufną, zgodnie z art. 68b ust. 1 ustawy o ofercie publicznej, prowadzony jest przez spółki prowadzące rynek regulowany, które organizują ASO (tj.: GPW oraz BondSpot). KNF współpracuje z ww. spółkami w zakresie tego nadzoru oraz podejmuje działania, w przypadku gdy organizator ASO ma trudności z uzyskaniem wyjaśnień od emitentów lub zidentyfikuje istotny przypadek naruszenia obowiązków w zakresie informacji poufnych.

W związku z trwającą pandemią koronawirusa COVID-19, podobnie jak w roku 2020, w ramach nadzoru nad informacjami poufnymi podawanymi do

publicznej wiadomości, w 2021 r. zwracano uwagę na niezwłoczne ujawnianie przez emitentów wszelkich istotnych informacji o wpływie pandemii na ich fundamentalne parametry, prognozy lub sytuację finansową zgodnie z ciążącymi na nich obowiązkami wynikającymi z rozporządzenia MAR¹³. O ile w powyższym obszarze odnotowano poprawę jakości przekazywanych raportów, jednocześnie nadal zauważamy zbyt swobodne podejście emitentów do zakresu informacji prezentowanych w raportach z informacjami poufnymi. W toku działań nadzorczych zidentyfikowane są przypadki raportów, które nie dostarczają inwestorom wiedzy koniecznej do dokonania pełnej oceny istotności prezentowanych informacji. Dalszej uwagi wymaga również zapewnienie terminowego przekazywania przez emitentów informacji poufnych powstających w trakcie procesów rozciągniętych w czasie i w toku sporządzania raportów okresowych oraz przekazywania za pośrednictwem Elektronicznego Systemu Przekazywania Informacji (ESPI) wyłącznie informacji spełniających kryteria informacji poufnej. W dalszej części raportu (por. rozdział 6.3) zwracamy uwagę na wybrane zagadnienia dotyczące ww. obszarów.

Nadzór nad informacją poufną

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie

w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE

W 2021 r. w ramach nadzoru nad informacją poufną emitentów wydano 33 zalecenia mające na celu zaprzestanie naruszania obowiązków informacyjnych, które dotyczyły m.in.¹⁴:

- przedstawienia w raportach informacji, które w niewystraszającym stopniu są konkretne i szczegółowe dla dokonania przez inwestorów oceny opisywanych zdarzeń pod kątem ich wpływu na działalność Spółki (brak wskazania momentu powstania informacji poufnej, np.: daty zawarcia umowy, brak informacji uzasadniających zawarcie umowy, istotnych warunków umowy, okresu obowiązywania umowy, wskazania stron lub przedmiotu umowy, sposobu i terminów realizacji zobowiązań wynikających z zawartej umowy, przyczyn i skutków wypowiedzenia umowy, brak wskazania podstawy prawnej postanowienia o odrzuceniu wniosku o ogłoszeniu upadłości, brak istotnych założeń planu restrukturyzacyjnego),
- przekazania informacji niespełniających kryteriów informacji poufnej dotyczących np.: publikacji dostępnych publicznie, szacunkowych danych operacyjnych i sprzedażowych,
- braku przekazania informacji poufnych dotyczących spółek zależnych od emitenta,
- braku zawiadomienia Komisji o spełnieniu przesłanek opóźnienia przekazania do publicznej wiadomości informacji poufnej lub przekazanie niekompletnych informacji w zawiadomieniu,
- niewłaściwej polityki informacyjnej w zakresie procesów rozciąganych w czasie (brak prawidłowej identyfikacji kolejnych powstających informacji poufnych, brak aktualizacji informacji o wynikach kolejnych etapów, zakończeniu projektów),
- wskazania w raportach niewłaściwej podstawy prawnej dla przekazywanych informacji.

Celem podjętych działań nadzorczych w powyższym zakresie było zapewnienie, aby informacje poufne przekazywane były do publicznej wiadomości przez emitentów w sposób umożliwiający

szybki dostęp oraz pełną, prawidłową i terminową ocenę informacji przez inwestorów.

¹⁴ Zaprezentowane nieprawidłowości odnoszą się do określonych stanów faktycznych. Braki w innych raportach, analogiczne do zaprezentowanych, nie w każdych okolicznościach będą oznaczać, że doszło do naruszenia obowiązków informacyjnych.

6 Wybrane obszary dotyczące raportowania, na które należy zwrócić uwagę

6.1 Raportowanie finansowe

W wyniku przeprowadzonej w 2021 roku analizy poniżej przedstawiono zagadnienia, na które należy zwrócić uwagę przy sporządzaniu sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2021 i

kolejne okresy sprawozdawcze. Wśród nich obecne będą wymogi będące przedmiotem najnowszych wspólnych priorytetów nadzorczych ESMA.

Europejskie wspólne priorytety nadzorcze ESMA w odniesieniu do rocznych raportów za rok 2021 w obszarze sprawozdawczości finansowej zwracają uwagę na zagadnienia dotyczące:

- wpływu pandemii COVID-19,
- kwestii związanych z ryzykiem klimatycznym,
- ujawnień na temat oczekiwanych strat kredytowych ujmowanych zgodnie z *MSSF 9 Instrumenty finansowe*.

**Europejskie
wspólne priory-
tety nadzorcze**

Poza tematami związanymi bezpośrednio z zastosowaniem odpowiednich standardów rachunkowości, szczególnym

zagadnieniem jest Jednolity Elektroniczny Format Raportowania (ang. European Single Electronic Format, ESEF).

6.1.1 Ocena wystąpienia i ujawnienie istotnych niepewności (w tym związanych z pandemią COVID-19) co do możliwości kontynuowania działalności

Założenie kontynuacji działalności decyduje o zasadach, według których następuje pomiar majątku i zobowiązań jednostki w sprawozdaniu finansowym. Przy sporządzaniu rocznego, jak również śródrocznego sprawozdania finansowego, kierownictwo jednostki powinno **ocenić jej zdolność do kontynuacji działalności** w dającej się przewidzieć przyszłości (por. **par. 25**

MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych*), z uwzględnieniem długofalowych skutków pandemii COVID-19. Przy dokonywaniu takiej oceny wymaga się od kierownictwa jednostki by rozpatrywało okres co najmniej 12

**Przeprowadzenie
oceny zdolności
do kontynuacji
działalności**

miesiący od zakończenia okresu sprawozdawczego lub dłuższy¹⁵.

Zgodnie ze standardem sprawozdanie finansowe sporządza się przy założeniu kontynuacji działalności, z wyjątkiem sytuacji, gdy kierownictwo albo zamierza zlikwidować jednostkę, albo zaniechać prowadzenia działalności gospodarczej, albo nie ma możliwości zastosowania innych rozwiązań alternatywnych. Ocena w zakresie zasadności przyjęcia założenia kontynuacji działalności wymaga od kierownika jednostki **analizy zdarzeń i okoliczności**, które wystąpiły **w trakcie okresu sprawozdawczego**, a także uwzględnienia **zdarzeń, które wystąpiły po zakończeniu tego okresu**.

Dokonując oceny w zakresie kontynuacji działalności kierownictwo powinno uwzględnić czynniki które odnoszą się do aktualnej i oczekiwanej rentowności jednostki, terminów spłaty istniejących instrumentów finansowania oraz potencjalnych źródeł alternatywnego finansowania (por. **par. 26 MSR 1**). Standard wymaga uwzględnienia wszystkich dostępnych informacji o przyszłości dlatego kierownictwo powinno rozważyć szerszy zakres czynników, zanim będzie mogło stwierdzić, czy przyjęte założenie odnośnie kontynuacji działalności jest właściwe.

Zwracamy uwagę, że w obecnych okolicznościach - kiedy wielu emitentów lub całe sektory rynku dotkliwie doświadczyło skutków pandemii COVID-19, a powrót do poziomów działalności gospodarczej sprzed pandemii

może się przedłużyć, sprawozdania finansowe za 2021 r. powinny nadal zawierać rozszerzone ujawnienia związane z kontynuacją działalności.

Ujawnienia w zakresie kontynuacji działalności oczekiwane są w szczególności kiedy kierownictwo jest świadome występowania istotnych źródeł niepewności lub pojawiają się istotne wątpliwości co do tej zdolności jednostki do kontynuowania działalności.

Ujawnieniu wówczas podlegają m.in. **rodzaj i wpływ tych niepewności** (por. **par. 25 MSR 1**) oraz **subiektywne oceny dokonane przez kierownictwo** (dotyczące zdolności jednostki do kontynuacji działalności oraz występowania istotnej niepewności - por. **par. 122 MSR 1**). Przykładami czynników/zdarzeń, które wymagają ujawnienia zgodnie par. **25 MSR 1** są niepewności co do zawarcia kontraktów na nowe projekty, osiągnięcie gorszych wyników niż zakładane w planach i projekcjach finansowych, w tym brak osiągnięcia zakładanych poziomów sprzedaży i marż.

Zwracamy uwagę, że jeśli po rozważeniu wszystkich istotnych informacji, kierownik jednostki dochodzi do wniosku, że nie ma żadnych istotnych niepewności, a ocena ta wiąże się z istotnymi osądami - wówczas ujawnieniu podlegają właśnie te **osądy i założenia w oparciu** o które kierownik jednostki **doszedł do takiego wniosku**.

Ujawnianie dokonanych istotnych osądów

¹⁵<https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/news/2021/going-concern-jan2021.pdf>

Ujawnianie zagadnień związanych z płynnością

Aby pomóc użytkownikom sprawozdań finansowych w zrozumieniu kwestii związanych z płynnością, rentownością oraz wypłacalnością jednostki (por. **par. 39, par. 31-35 oraz B10A–B11F MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji**) emitenci powinni zamieszczać, uzależnione od faktów i okoliczności, informacje na temat sposobu zarządzania ryzykiem płynności i analizę wymagalności zobowiązań finansowych z uwzględnieniem odpowiednich przedziałów czasowych.

W tym zakresie ważne są informacje np. na temat wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania takich jak negocjacja wydłużonych terminów płatności na rzecz dostawców, zaciąganie nowych kredytów i pożyczek, przedłużenie okresu dotychczasowych kredytów i pożyczek lub renegotjowanie warunków instrumentów dłużnych lub kredytów i pożyczek, bądź też odstąpienie od obowiązujących kovenantów czy też zawieranie umów z instytucjami finansowymi, np. w ramach programów finansowania dostawców i faktoringu odwrotnego. Ponadto wymagane jest, aby te informacje (jakościowe i ilościowe) były przejrzyste, specyficzne dla danego emitenta, dotyczące zdarzeń odnoszących się do danej jednostki oraz biznesu który prowadzi.

Ważne jest, aby emitenci przedstawiali ponadto wyczerpujące ujawnienia dotyczące przyczyn niepewności

6.1.2 Sytuacja w Ukrainie

Zwracamy uwagę, że sytuacja w Ukrainie może mieć wpływ na pozycje prezentowane w sprawozdaniach finansowych na dzień bilansowy (por. **par. 8 MSR 10 Zdarzenia następujące po**

szacunków, co do których istnieje znaczące ryzyko spowodowania istotnych korekt wartości bilansowych w trakcie kolejnego roku obrotowego (por. **par. 125 MSR 1**); wrażliwości wartości bilansowych na metody, założenia i szacunki będące podstawą ich kalkulacji (por. **par. 129 MSR 1**), a także wyjaśnienia, w jaki sposób pandemia COVID-19 wpłynęła na te znaczące osądy i stopień niepewności szacunków oraz w jaki sposób to z kolei wpłynęło na poszczególne pozycje sprawozdania finansowego. Takie ujawnienia mogą znaleźć się w ogólnej (najczęściej początkowej) części informacji dodatkowej, jak też w notach dotyczących poszczególnych pozycji, w przypadku których przyszłe oszacowania mogą ulec zmianie. Kluczowe jest, aby czytelnik sprawozdania finansowego mógł łatwo te informacje znaleźć, w czym pomocne jest powiązanie odpowiednich not przez wzajemne odesłania.

Informacje zawarte w obszarach związanych z kontynuacją działalności powinny być spójne z innymi obszarami sprawozdania, tj. obszarami dotyczącymi ryzyka płynności, utratą wartości aktywów niefinansowych, zdarzeń mających miejsce po zakończeniu okresu sprawozdawczego, a także z informacjami zawartymi w innych elementach raportu finansowego.

zakończeniu okresu sprawozdawczego) lub wpłynąć na ujęcie oraz wycenę pozycji po dniu bilansowym. W obu przypadkach należy:

Ujawnianie istotnych zagrożeń i niepewności

- ocenić wpływ ww. sytuacji na założenie o kontynuacji działalności (**par. 14-16 MSR 10**),
- ujawnić informacje na temat skutków ww. sytuacji dla sprawozdań finansowych (**par. 19-22 MSR 10**)
- rozważyć konieczność ujawnienia dodatkowych informacji w sprawozdaniu finansowym (por. **par. 17 lit. c) MSR 1**).

6.1.3 Ryzyko związane z klimatem w sprawozdaniu finansowym

Zwracamy uwagę, że przy sporządzaniu sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF emitenci powinni ocenić wpływ i ryzyko związane z klimatem na działalność i wyniki finansowe i dokonać stosowanych ujawnień na temat kwestii związanych z klimatem w swoim sprawozdaniu finansowym (por. **par. 112 lit. c) MSR 1**).

Emitenci z sektorów najbardziej dotkniętych skutkami zmian klimatu powinni uwzględnić ujawnienie: istotnych osądów (por. par. **122 MSR 1**) i niepewności szacunków (por. **par. 125-133 MSR 1**) w szczególności w zakresie wpływu zmian klimatycznych na:

- aktywa trwałe (np. okres ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych, ich wartość odzyskiwalną, ocenę istnienia przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości aktywów niefinansowych, uwzględnienie w szacunkach wartości odzyskiwanej założeń odzwierciedlających ryzyko związane z klimatem, rozszerzenie ujawnień w zakresie analizy wrażliwości),

- rezerwy i zobowiązania warunkowe (np. w odniesieniu do zobowiązań warunkowych związanych z ewentualnym postępowaniem sądowym, wymogi regulacyjne nakazujące usunięcie szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu, dodatkowe opłaty lub kary wynikające z wymogów z zakresu ochrony środowiska, umowy, które mogą rodzić obciążenia, bądź restrukturyzacje mające na celu osiągnięcie celów klimatycznych).

Zwracamy również uwagę na przejrzystość zamieszczanych informacji na temat stosowanych przez emitentów zasad (polityki) rachunkowości w zakresie systemów handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla i gazów cieplarnianych, a także informacji w jaki sposób systemy te wpływają na ich wyniki finansowe i sytuację finansową.

Ponadto emitenci powinni zapewnić spójność między sprawozdawczością finansową a sprawozdawczością niefinansową.

Spójność ujawnień w informacjach niefinansowych i finansowych

6.1.4 Ryzyko kredytowe w wycenie należności jednostek niebędących instytucjami finansowymi

Znacząca większość emitentów papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym posiada **wierzytelności handlowe**, które są ujmo-

wane i prezentowane jako należności handlowe (należności z tytułu dostaw i usług) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (bilansie).

Ponadto, zwłaszcza w nieskonsolidowanych, tzw. jednostkowych sprawozdaniach finansowych, ujmowane są **należności wynikające z rozrachunków z jednostkami zależnymi lub innymi podmiotami powiązаныmi**. Takie instrumenty finansowe podlegają wymogom MSSF 9 *Instrumenty finansowe* w zakresie wyceny i są wyce-

niane w zamortyzowanym koszcie. Zastosowanie mają również wymogi MSSF 9 dotyczące ustalania i ujmowania odpisów aktualizujących z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. Jest to zagadnienie, które dotyczy również jednostek, które nie są instytucjami finansowymi, a również są narażone na ryzyko kredytowe.

Dłużne instrumenty finansowe nie mają zerowego ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe jest nieodłącznie związane z dłużnymi instrumentami finansowymi, w tym popularnie występującymi należnościami handlowymi oraz należnościami z tytułu pożyczek. W przypadku każdego rodzaju dłużnika istnieje prawdopodobieństwo, że nie wywiąże się ze swojego zobowiązania – nawet jeśli takie prawdopodobieństwo jest niskie.

Takie ryzyko występuje również we wzajemnych rozrachunkach między członkami grupy kapitałowej. Nawet jeśli emitent kontroluje swojego dłużnika (jest jednostką dominującą), nie jest w stanie wyeliminować ryzyka niskiej płynności lub niewypłacalności swojego kontrahenta, które może wynikać przede wszystkim z czynników zewnętrznych w stosunku do grupy.

Źródłem strat kredytowych jest nie tylko całkowity brak uregulowania należności, ale również częściowy brak spłaty lub odsunięcie spłaty w czasie. MSSF 9 wymaga ustalenia oczekiwanych strat kredytowych nawet w przypadku niskiego ryzyka braku spłaty

(por. **par. 5.5.18 MSSF 9**). W wyniku analizy i oszacowań dokonanych zgodnie z wymogami rozdziału **5.5 MSSF 9** istnieje możliwość, że oszacowane oczekiwane straty kredytowe będą niewielkie.

Jednak, aby móc stwierdzić wysokość odpisów oraz ewentualnie ocenić ich istotność konieczne jest oszacowanie strat kredytowych odnoszących się do danych aktywów finansowych. Na gruncie MSSF 9 trudno znaleźć jakąkolwiek podstawę, by „z góry” stwierdzić brak konieczności ujęcia odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. Takie regularne oszacowanie na koniec każdego okresu sprawozdawczego jest również konieczne, aby móc uwzględnić zmieniającą się kondycję dłużników, sytuację gospodarczą oraz prognozy co do przyszłości (por. **par. 5.5.4 MSSF 9, par. B5.5.52 MSSF 9**). Brak takiego monitorowania poziomu oczekiwanych strat kredytowych może skutkować nieujęciem odpowiednich odpisów aktualizujących aż do momentu, kiedy należności stają się w praktyce nieściągalne i powinny

Rozrachunki między członkami grupy kapitałowej a ryzyko kredytowe

zostać objęte pełnym odpisem lub wręcz wyłączone z bilansu (por. **par. 5.4.4 MSSF 9**). Jednym z celów opracowania i wdrożenia wymogów MSSF 9 dotyczących oczekiwanych strat kredytowych było wyeliminowanie takiego proceduru zbyt późnego odzwierciedlenia słabej jakości aktywów finansowych w sprawozdaniach finansowych, czyli tzw. dokonywania odpisów *too little, too late*.

Jednostki niebędące instytucjami finansowymi często korzystają z dopuszczalnego na gruncie MSSF 9 praktycznego rozwiązania w postaci macierzy rezerw (macierzy odpisów, por. **par. B5.5.35 MSSF 9**) dotyczących aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Niekiedy przewidziany jest dodatkowy proces

6.1.5 Ustalanie wartości godziwej

Wartość godziwa jest wyceną możliwie obiektywną, a nie wyceną specyficzną dla jednostki, i jest ustalana przy takich założeniach, które inni uczestnicy rynku sami przyjęliby przy wycenie składnika aktywów lub zobowiązania, w tym założeń dotyczących ryzyka.

Ustalenie wartości godziwej może stanowić poważne wyzwanie dla sporządzających sprawozdania finansowe, w szczególności dlatego, że wiąże się z osądem i szacunkami – jeśli nie istnieją notowane ceny dotyczące danego składnika aktywów. Podejście uczestników rynku kształtuje wartość godziwą, więc sporządzający sprawozdania finansowe muszą monitorować, czy modele wyceny i założenia, których używają do sprawozdawczości finansowej, odpowiednio odzwierciedlają założenia uczestników rynku (por. **par. 11 MSSF 13 Ustalanie wartości godziwej**).

indywidualnego ustalania odpisów na niektóre należności.

Wymogi dotyczące ujawnień przewidziane w MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji* (por. **par. 35A-36 MSSF 7**) powinny zostać wykonane zarówno wobec aktywów wycenianych na zasadzie zbiorowej (według macierzy rezerw), jak i wycenianych indywidualnie – w sposób, który umożliwi użytkownikowi sprawozdania finansowego zapoznanie się z podejściem stosowanym przez emitenta. Wskazane jest ujawnienie kryteriów wydzielenia aktywów do indywidualnej oceny pod kątem strat kredytowych oraz przedstawienie informacji na temat sposobu ustalenia odpisów w stosunku do tych aktywów (por. **par. 35F lit. e) MSSF 7, par. 35G MSSF 7**).

W niektórych okolicznościach, przy braku ceny notowanej na aktywnym rynku dla posiadanego instrumentu finansowego, jednostka sprawozdawcza ustala wartość godziwą stosując jako punkt wyjścia parametry właściwe dla innego instrumentu finansowego (lub majątku) będącego przedmiotem obrotu na zorganizowanym rynku.

W takich jednak przypadkach kluczowe jest **dokonanie analizy wszelkich różnic jakościowych** jakie są pomiędzy wycenianym instrumentem a instrumentem wyznaczonymi przez jednostkę jako instrument odniesienia i odpowiednie **uwzględnienie tych różnic** poprzez korektę danych wejściowych stosowanych do ustalania wartości godziwej.

W przypadku składnika aktywów przykładami czynników które wymagają

Konieczność monitorowania oczekiwanych strat kredytowych

Uwzględnienie różnic jakościowych pomiędzy instrumentem wycenianym a instrumentem odniesienia

Przykłady cech różnicujących

korekty w celu odzwierciedlenia różnic pomiędzy instrumentem odniesienia, a wycenianym instrumentem mogą być:

- posiadanie gwarancji podmiotu trzeciego w przypadku instrumentu odniesienia,
- wprowadzenie na rynek regulowany instrumentu odniesienia.

Jednostka dokonująca wyceny zakłada, że uczestnicy rynku dobrze rozumieją prawa i obowiązki związane z wycenianym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, opierając się na informacjach, które byłyby dla nich dostępne. W związku z tym zakłada się, że uczestnik rynku zastosowałby wszelkie niezbędne korekty, w szczególności uwzględniające różne rodzaje ryzyka: ryzyko rynkowe, kredytowe (brak spłaty instrumentu), ryzyko płynności i zmienności (por. **par. 88-89, par. B14 lit. a)-b) MSSF 13**). Każdorazowo charakter i kwota korekt będzie zależał od faktów i okoliczności występujących na moment wyceny. Jednostka musi rozważyć wszystkie dostępne informacje i zastosować osąd w celu ustalenia, czy wymagane są jakiegokolwiek korekty w celu odzwierciedlenia różnic między cechami instrumentów, z których pochodzą dane wejściowe, a wycenianymi instrumentami (por. **par. B13 MSSF 13**).

W przypadku gdy wartość godziwa wycenianych aktywów ustalana jest przy wykorzystaniu techniki dochodowej, na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych i zgodnie z zastosowaną techniką zakładany jest jeden zestaw prognozowanych przepływów pieniężnych, tj. jeden scenariusz - wszelkiego rodzaju możliwe ryzyka i niepewności powinny zostać uwzględniane w **korekcie stopy dyskonta** (por. **par. B18 MSSF 13**). W rezultacie zasto-

sowania ww. techniki, zidentyfikowane przez jednostkę sprawozdawczą elementy różnicujące powinny zostać odpowiednio uwzględnione w korektach stopy dyskonta służącej do ustalania wartości godziwej wycenianego instrumentu, tak aby odzwierciedlała ona cechy, ryzyka wycenianych aktywów.

Nieruchomości inwestycyjne

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych nie jest szacowana na podstawie danych wejściowych z aktywnego rynku. Wymogi **par. 40 MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne** obejmują pewne szczególne aspekty dotyczące ustalania wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych. Jeżeli nieruchomości są przedmiotem dzierżawy/najmu w części bądź w całości, dokonując ustalenia wartości godziwych na koniec okresu sprawozdawczego kierownik jednostki powinien zapewnić, żeby ta wartość odzwierciedlała między innymi warunki aktualnych umów leasingowych. Przykłady warunków, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednim zaprognozowaniu wysokości i okresu przepływów pieniężnych generowanych przez nieruchomość to:

- powierzchnia najmu zajmowanej przez danego najemcę, ilość wynajmowanych miejsc, np. miejsc parkingowych,
- stawka najmu,
- okres rozpoczęcia i zakończenia umowy najmu,
- inne charakterystyczne warunki umów, tj. np. wszelkiego rodzaju zachęty dla najemców, w postaci pokrycia kosztów aranżacji i wykończenia powierzchni do indywidualnych potrzeb i oczekiwań danego najemcy.

Analiza cech różnicujących instrument wyceniany i instrument odniesienia

Te dane powinny pochodzić z **aktualnych umów**, co oznacza, że jeśli nastąpiły zmiany warunków, np. obniżenie czynszów, wydłużenie okresu najmu, to zdarzenia te powinny zostać uwzględnione w prognozowanych przepływach pieniężnych.

Istotne jest aby jednostki, które w swoich aktywach posiadają nieruchomości inwestycyjne dokonały wyceny tych nieruchomości **na koniec każdego okresu sprawozdawczego**. Wyceny dokonane w poprzednich okresach sprawozdawczych mogą znacząco odbiegać od wartości majątku w kolejnym okresie.

Jeśli wycena nieruchomości inwestycyjnych oparta jest na dokumentach doradcy emitenta (rzeczoznawcy) emitent powinien ocenić taką wycenę pod kątem zgodności z: regulacjami mającymi zastosowanie do sprawozdawczości emitenta, celem wyceny, spójności przyjętych założeń, stanem faktycznym oraz aktualną wiedzą emitenta (np. w zakresie podpisanych

umów, oczekiwanego tempa komercjalizacji).

Kierownik jednostki powinien rozumieć w jaki sposób wycena została sporządzona przez doradcę, tzn. z jakich danych wejściowych, z jakich źródeł, przy wykorzystaniu jakich założeń została oszacowana wartość godziwa. Jeśli majątek wyceniany do wartości godziwej stanowi znaczną część aktywów emitenta, wskazane jest wdrożenie odpowiednich procedur kontroli wewnętrznych w celu ustalenia, czy informacje otrzymane od doradcy i wykorzystywane przez kierownictwo w procesie wyceny są właściwe i wiarygodne.

Zwracamy uwagę, że przypadku skorzystania z pracy doradcy/eksperta w celu ustalenia wartości godziwych aktywów/zobowiązań kierownik jednostki nadal ponosi **odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości** (w tym za sporządzenie sprawozdania finansowego).

Uwzględnienie aktualnych warunków umów najmu/ dzierżawy

Ustalanie wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego

Odpowiedzialność kierownika jednostki

6.1.6 Odpisy aktualizujące w CGU

Szacowanie wartości odzyskiwalnej aktywów trwałych, w tym również wartości firmy, jest zagadnieniem istotnym w każdym okresie sprawozdawczym. Powinno być ono przedmiotem szczególnej uwagi w związku ze skutkami pandemii COVID-19, ale również w związku z działaniami mitygującymi ryzyka klimatyczne podejmowanymi przez instytucje publiczne oraz rządy – także w ramach porozumień międzynarodowych. Zwracamy uwagę na prawidłowość przeprowadzania testów na utratę wartości na poziomie ośrodków wypracowujących środki pieniężne (*cash-generating units*,

CGU) lub zespołów CGU zgodnie z wymogami MSR 36 *Utrata wartości aktywów*.

Przeprowadzanie takich testów na poziomie CGU lub zespołów CGU jest konieczne wtedy, kiedy dany składnik aktywów samodzielnie nie generuje przepływów pieniężnych (por. **par. 22 MSR 36**). Aby móc prawidłowo ująć ewentualne odpisy aktualizujące wartość danego majątku, należy przypisać do go do CGU, którym może być np. spółka zależna, przedsiębiorstwo lub zorganizowana część przedsiębiorstwa (zakład produkcyjny, wydobywczy, punkt sprzedaży).

Można oczekiwać, że do działalności CGU konieczne jest wykorzystanie aktywów niepodlegających zakresowi MSR 36 (por. **par. 2 MSR 36**) oraz że mogą występować zobowiązania ściśle związane z danym ośrodkiem (por. **par. 76 lit. b) MSR 36, par. 78 MSR 36**). Te pozycje również przypisuje się i wlicza do wartości bilansowej CGU, która może być swoistą „wartością aktywów netto” CGU, tj. wartością aktywów pomniejszoną o wartość zobowiązań przypisanych do ośrodka.

Taka „wartość aktywów netto” CGU jest porównywana z oszacowaną wartością odzyskiwalną CGU (por. **par. 104 zd. pierwsze MSR 36**), którą w szczególności może być wartość użytkowa – i jeśli wartość odzyskiwalna jest niższa, różnica stanowi odpis aktualizujący, który należy ująć w sprawozdaniu finansowym.

CGU, po ustaleniu wartości odpisu aktualizującego przestaje być rozpatrywany jako całość, a kwota odpisu jest alokowana do poszczególnych składników aktywów (por. **par. 104 i 105 MSR 36**). W przypadku bardzo niskiej wartości odzyskiwalnej CGU może dojść do odpisania większości lub całej wartości aktywów podlegających wymogom MSR 36.

Podkreślamy, że pomimo występowania potocznych określeń takich jak „odpisy na CGU”, odpisom aktualizującym podlegają pojedyncze składniki aktywów, a nie CGU jako całość. Ośrodek wypracowujący środki pieniężne, o którym mowa w MSR 36, stanowi je-

dynie praktyczne, techniczne rozwiązanie problemu faktycznej możliwości ustalenia odpisów aktualizujących majątku, który nie poddaje się łatwej wyliczeniu do wartości godziwej, a jednocześnie sam w sobie nie jest źródłem wpływów pieniężnych dla jego posiadacza.

Dodatkowo, zwracamy uwagę na konieczność ujawniania informacji wymaganej przez MSR 36 w stosunku do CGU, do których przypisana jest wartość firmy lub wartość niematerialna o nieokreślonym okresie użytkowania (por. **par. 134 i 135 MSR 36**). W przypadku niektórych emitentów może występować wartość firmy, która wynika w istocie z wielu połączeń z innymi jednostkami i jest przypisana do CGU działających w różnych sektorach oraz na rozległym obszarze geograficznym. W takiej sytuacji ujawnianie mocno zagregowanych informacji może znacznie utrudnić czytelnikowi zapoznanie się ze specyfiką biznesu w danym sektorze lub regionie. Konieczne jest wówczas ujawnienie informacji w podziale na grupy o podobnych cechach lub założeniach przyjętych do testów na utratę wartości (por. **par. 135 MSR 36**). Dzięki temu np. informacje na temat założeń stają się konkretne i specyficzne dla danej grupy CGU. W szczególności, przy ujawnianiu danych liczbowych w przedziałach wartości („widełki” wartości) taka dezagregacja informacji na grupy podobnych CGU sprawia, że „widełki” odpowiadającej danej grupie są węższe, a zatem bardziej zrozumiałe dla odbiorcy.

**Dezagregacja
ujawnień o te-
stach**

**Odpisowi nie
podlega CGU**

6.1.7 Jednolity elektroniczny format raportowania - ESEF

Zgodnie ze znowelizowanymi postanowieniami Dyrektywy Transparencji¹⁶ oraz przepisami krajowymi¹⁷, emitenci papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym mogli dobrowolnie sporządzać swoje raporty roczne i skonsolidowane raporty roczne za rok 2020 w formacie ESEF¹⁸, tj. zgodnie z wymogami regulacyjnych standardów technicznych (RTS)¹⁹.

W celu przygotowania emitentów do skorzystania z tej możliwości, na przełomie stycznia i lutego 2021 roku UKNF przeprowadził testy raportowania zgodnego z ESEF, skierowane do wszystkich zainteresowanych emitentów. W rezultacie raporty w formacie ESEF za rok obrotowy 2020 przekazało 152 emitentów, w tym 128 emitentów sporządzających oprócz raportów rocznych także skonsolidowane raporty roczne.

Stosownie do wymogów RTS, raporty roczne i skonsolidowane raporty roczne emitentów stosujących ESEF muszą być przygotowane w formacie XHTML. Dodatkowo RTS wymaga, aby podstawowe części skonsolidowanego sprawozdania finansowego²⁰, przekazywane w ramach skonsolido-

wanych raportów rocznych, były znakowane (tagowane) z użyciem taksonomii ESEF.

Począwszy od rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych za lata obrotowe rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub później, obowiązkowe będzie znakowanie również informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego z użyciem standardu znakowania zbiorowego (blokowego).

Główne spostrzeżenia zebrane podczas testów oraz w trakcie analizy raportów za rok 2020 sporządzonych zgodnie z wymogami ESEF wskazują na kilka najbardziej problematycznych aspektów związanych ze stosowaniem nowego formatu.

Jeden z częstych błędów popełnianych przez emitentów polegał na zastosowaniu niewłaściwych znaków przy tagowanych wartościach (wartość ujemna zamiast dodatniej lub odwrotnie). Należy podkreślić, że zwykle elementy taksonomii przewidziane dla poszczególnych pozycji aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (bilansu), pozycji kosztów w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów (rachunku zysków i

¹⁶ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE

¹⁷ Ustawa z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 680)

¹⁸ Jednolity Elektroniczny Format Raportowania

¹⁹ Rozporządzenie Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (dalej: RTS ESEF).

²⁰ Sprawozdanie z sytuacji finansowej (bilans), sprawozdanie z zysków lub strat i całkowitych dochodów (rachunek wyników, rachunek zysków i strat), sprawozdanie z przepływów pieniężnych, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.

strat) oraz pozycji wpływów pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych mają atrybut salda debet. Jednocześnie elementy taksonomii przewidziane odpowiednio dla pozycji kapitałów i zobowiązań, przychodów oraz wpływów pieniężnych mają saldo kredytowe. Zatem decydując o wyborze właściwego znaku emitent powinien wziąć pod uwagę naturalny atrybut salda (debet lub kredyt), który posiada dany element taksonomii.

Ponadto w wielu przypadkach zostały stwierdzone niezgodności w warstwie kalkulacji, tj. wartości zawarte w sprawozdaniu finansowym nie były zgodne z kalkulacją zdefiniowaną w taksonomii. Tego rodzaju niezgodności mogą wskazywać m.in. na błędy w wartościach poszczególnych pozycji lub błędy w tagowaniu. Takie błędy muszą być każdorazowo przeanalizowane przez emitenta pod kątem zasadności przekazania ewentualnej korekty raportu rocznego, co jest niezbędne w przypadku gdy stwierdzone błędy są istotne.

Inną często pojawiającą się nieprawidłowością był błąd paczki raportu, który zwykle uniemożliwia załadowanie raportu i jego automatyczną walidację. W celu uniknięcia tego rodzaju błędów należy zachowywać odpowiednią strukturę plików wewnątrz pakietu

sprawozdawczego, która została określona w załączniku III RTS oraz wytycznej 2.6.1 Podręcznika sprawozdawczości zgodnej z formatem ESEF²¹.

Dodatkowo zwracamy uwagę, że wdrożenie formatu raportowania ESEF związane jest z koniecznością zidentyfikowania, w ramach taksonomii ESEF, znaczników potrzebnych do oznaczenia poszczególnych pozycji podstawowych części skonsolidowanego sprawozdania finansowego, tak by uniknąć niepotrzebnego tworzenia przez emitentów własnych elementów rozszerzeń taksonomii w sytuacji gdy odpowiedniki tych elementów występują już w taksonomii podstawowej.

Należy pamiętać, że w odniesieniu do wszystkich raportów rocznych i skonsolidowanych raportów rocznych za rok 2021, stosowanie formatu ESEF jest już obowiązkowe. Dla wielu emitentów będzie to pierwsze doświadczenie z nowym formatem. Z tego względu zachęcamy do udziału w testach raportowania zgodnego z ESEF. Każdorazowo informacje o organizowanych testach zamieszczane są w aktualnościach na stronie www.knf.gov.pl oraz w formie komunikatu w sekcji dot. ESEF²².

²¹ https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Reporting_manual_2021_aktualizacja_27-07-2021.pdf

²² https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/ESEF/komunikaty

6.2 Raportowanie niefinansowe

Europejskie wspólne priorytety nadzorcze ESMA w odniesieniu do rocznych raportów za rok 2021 w obszarze sprawozdawczości niefinansowej zwracają uwagę w szczególności na zagadnienia dotyczące:

- wpływu pandemii COVID-19,
- ujawnień i polityk dotyczących wpływu działalności emitenta na zmiany klimatu oraz wpływu zmian klimatu na działalność emitenta,
- ujawnień w oparciu art. 8 rozporządzenia o Taksonomii,
- ujawnień zawierających APM.

W ramach priorytetów nadzorczych dla sprawozdań niefinansowych emitentów za 2021²³ ESMA zwraca uwagę na utrzymujące się znaczenie pandemii COVID-19 oraz jej wpływ na działalność gospodarczą emitentów i możliwość ograniczania ich zdolności do osiągnięcia wcześniej ustalonych celów z zakresu zrównoważonego rozwoju w krótkim i średnim okresie.

Istotne jest zatem, aby emitenci przekazywali informacje o tym, w jaki sposób konsekwencje pandemii wpływają na ich plany osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, oraz czy dokonano korekty celów lub wyznaczono nowe.

Emitentów zachęca się do ujawnienia informacji o przewidywanym rozwoju ich działalności biorąc pod uwagę zmieniające się okoliczności spowodowane pandemią, zwłaszcza w kontekście oczekiwanych strukturalnych

zmian w sposobie prowadzenia działalności (np. zmian w łańcuchach dostaw i kanałów dystrybucji), oraz organizacji warunków pracy swoim pracownikom.

Emitenci powinni również ujawniać informacje o każdym potencjalnym istotnym wpływie pandemii na ich dotychczasowe kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności oraz na wszelkie nowe kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności, które zostały opracowane w celu odzwierciedlenia długofalowych skutków pandemii.

Drugim obszarem, wymagającym odpowiednich ujawnień przy sporządzaniu informacji niefinansowych za 2021 r. są kwestie związane z klimatem. ESMA przypomina emitentom o obowiązku określonym w artykułach 19a oraz 29a dyrektywy o rachunkowości²⁴ tj. obowiązku przekazania informacji o politykach stosowanych

²³ https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/ESMA_WPN_2021_PL_76294.pdf

²⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skon-

solidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG.

przez emitentów w odniesieniu do obszarów niefinansowych oraz o rezultatach stosowania tych polityk.

W sprawie sposobu wypełnienia tych obowiązków należy mieć na uwadze Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące ujawniania informacji związanych z klimatem, które co prawda nie mają charakteru wiążącego, ale są zgodne z zasadami ujawniania informacji przewidzianymi przez Grupę Zadaniową ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Klimatem (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures, TCFD).

Mając na uwadze doświadczenia nadzorcze związane z raportami niefinansowymi przekazywanymi za poprzednie okresy sprawozdawcze wskazać należy, że zdarzały się sytuacje, gdy emitenci nie ujawnili szczegółowych informacji dotyczących zmian klimatu, a jedynie informacje ogólne dotyczące polityki obejmującej zagadnienia z zakresu środowiska naturalnego, często nie podając wyjaśnienia powodów pominięcia tych ujawnień.

Dobłą praktyką może być zamieszczenie uzasadnienia pozwalającego stwierdzić, dlaczego nie ujawniono informacji o kwestiach związanych z klimatem. Istotne znaczenie mają również ujawnienia, jaką politykę emitenci wprowadzili w celu zaadresowania kwestii związanych ze zmianami klimatu, zarówno w kontekście stwierdzonych potencjalnych ryzyk i możliwości dla działalności przedsiębiorstwa, które mogą wystąpić w związku z kwestiami dotyczącymi klimatu, jak i w kontekście potencjalnego pozytywnego lub negatywnego wpływu działań przedsiębiorstwa na te kwestie.

Ujawnienie tej polityki powinno obejmować informacje o najbardziej znaczących ryzykach przejściowych i fizycznych zidentyfikowanych przez emitentów, mających obecnie lub w przyszłości przewidywany istotny wpływ na ich model biznesowy i działalność oraz informacje o tym, w jaki sposób emitenci zarządzają tymi ryzykami i jakie podjęli działania łagodzące zmiany klimatu lub adaptacyjne w celu zaadresowania tych ryzyk.

ESMA zaleca, aby emitenci ujawniali informacje o procesie prowadzącym do identyfikacji tych ryzyk oraz rezultatach stosowanej przez nich polityki w zakresie klimatu również poprzez podanie konkretnych wskaźników oraz wyjaśnienie, w jaki sposób wyniki jednostki w zakresie tych wskaźników są spójne z wyznaczonymi celami. Emitenci powinni także ujawnić informacje o postępach poczynionych na rzecz osiągnięcia tych celów.

ESMA przypomina, że na przykład ujawniane informacje dotyczące emisji gazów cieplarnianych są najbardziej przydatne, gdy są podawane w odpowiednim podziale (tj. według kraju, regionu lub segmentu działalności) oraz w kontekście poszczególnych wyznaczonych celów. ESMA zaleca aby informacje te podawano w kontekście szerszej strategii przedsiębiorstwa oraz planów jej realizacji, w których należy wskazać oczekiwane postępy umożliwiające osiągnięcie wyznaczonych celów.

ESMA zwraca uwagę, że strategia, plany, cele i aktualne wyniki emitenta w odniesieniu do kwestii związanych z klimatem należy uwzględnić w kontekście ujawnień zarówno informacji niefinansowych, jak i finansowych. ESMA podkreśla istotne znaczenie przekazywania niezbędnych informacji w oświadczeniach na temat informacji niefinansowych w celu umożliwienia użytkownikom zrozumienia finansowych konsekwencji wynikających z kwestii związanych z klimatem. W tym kontekście ESMA podkreśla istotne znaczenie zapewnienia **spójności i wzajemnych powiązań** między informacjami dotyczącymi kwestii związanych z klimatem zawartymi **w oświadczeniach na temat informacji niefinansowych** z informacjami zawartymi **w sprawozdaniach finansowych**, w tym osądami i szacunkami, które powinny należycie uwzględniać wszelkie skutki finansowe kwestii związanych z klimatem.

Jako trzeci priorytet nadzorczy dla sprawozdawczości niefinansowej za 2021 rok ESMA wskazuje obowiązki informacyjne określone w artykule 8 rozporządzenia w sprawie taksonomii²⁵ dotyczące przekazywania informacji na temat zgodności ich działalności gospodarczej z systematyką zrównoważenia środowiskowego²⁶. ESMA podkreśla istotne znaczenie

przygotowania emitentów do wypełnienia powyższych obowiązków wynikających z pakietu aktów prawnych²⁷, przyznając, że ocena czy działalność gospodarcza kwalifikuje się do systematyki i czy jest zgodna z systematyką prawdopodobnie będzie wymagała stopniowych korekt. ESMA w szczególności zwraca uwagę, że system klasyfikacji przewidziany w rozporządzeniu w sprawie taksonomii na potrzeby kwalifikacji działalności gospodarczej jako działalności zrównoważonej przewiduje sześć celów środowiskowych.

Mimo że zgodnie z treścią ostatecznej wersji aktu delegowanego Komisji w sprawie ujawnień na podstawie artykułu 8 przy pierwszym zastosowaniu tych obowiązków informacyjnych obowiązują uproszczone zasady sprawozdawcze przewidziane na okres przejściowy, zachęca się emitentów do wykorzystania tego dodatkowego czasu na dostosowanie ich wewnętrznych systemów sprawozdawczych do przedmiotowych wymogów. Należy zauważyć, że ocena stopnia zgodności działalności gospodarczej emitenta z kryteriami taksonomii oraz ujawnienie związanych z tym informacji może wymagać od emitentów zgromadzenia danych, które mogą nie być dla nich natychmiast dostępne. Niezbędne jest zatem podjęcie działań przygotowaw-

Ujawnienia nt. kwestii związanych z klimatem w informacjach niefinansowych i finansowych

Spójność ujawnień w informacjach niefinansowych i finansowych

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088.

²⁶ Działalność gospodarcza spełniająca wymogi określone w art. 3 Rozporządzenia w sprawie taksonomii;

²⁷ - Rozporządzenie w sprawie taksonomii;
- Rozporządzenie delegowane Komisji UE 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniające

rozporządzenie w sprawie Taksonomii w sprawie prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej;

- Rozporządzenie delegowane Komisji UE 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie w sprawie Taksonomii ws. kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu.

czych w celu zapewnienia terminowego i prawidłowego stosowania odpowiednich wymogów.

Mając na uwadze przyszłe zmiany prawa związane z aktami delegowa-

nymi, UKNF nadal monitorować będzie wypełnianie obowiązków informacyjnych przewidzianych w artykule 8 rozporządzenia w sprawie taksonomii.

6.3 Informacje poufne

Na podstawie prowadzonych analiz informacji poufnych przekazywanych przez emitentów w 2021 roku poniżej przedstawiono zagadnienia, na które szczególnie należy zwrócić uwagę w roku 2022.

W trakcie prac nad przygotowaniem sprawozdań okresowych za 2022 r. istotne jest by emitencie dokonywali oceny powstających informacji pod kątem spełnienia warunków informacji poufnej. Jeżeli w toku ww. analiz emitent zidentyfikuje informację poufną powinien niezwłocznie przekazać ją do publicznej wiadomości, nie czekając na opublikowanie właściwego raportu okresowego. Przykładowo, konieczność identyfikacji i publikacji informacji poufnej może pojawiać się w sytuacji dokonywania przez emitenta odpisów aktualizujących lub rezerw.

W szczególności zwracamy uwagę na powstające w procesie przygotowywania raportów okresowych informacje o szacunkowych wynikach finansowych emitenta lub jego grupy kapitałowej. W momencie powzięcie informacji o wstępnych wynikach finansowych rolą emitenta jest ocena tych informacji pod kątem spełnienia kryteriów informacji poufnej, o której mowa w art. 7 rozporządzenia MAR. Dokonując ww. oceny emitent powinien wziąć pod uwagę m.in. dotychczasową politykę informacyjną, informacje, które wcześniej komunikował rynkowi nie tylko za pośrednictwem ESPI, ale również innych kanałów (w komunikatach prasowych, na stronie internetowej emitenta). W przypadku uznania danej informacji dotyczącej

szacunkowych wyników finansowych za informację poufną, powinna zostać ona niezwłocznie przekazana przez emitenta na rynek za pośrednictwem systemu ESPI. Natomiast w przypadku nie uznania jej za informację poufną - innym kanałem komunikacji np. poprzez zamieszczenie na stronie internetowej emitenta (Zasada 1.2 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW²⁸).

Przypominamy, że informacje poufne mogą powstawać również na kolejnych etapach rozciągniętego w czasie procesu, którego celem lub wynikiem jest zaistnienie szczególnych okoliczności lub szczególnego wydarzenia. Przykładowo takim procesem rozciągniętym w czasie może być proces negocjacji odnoszących się do istotnej dla emitenta umowy czy też proces przeglądu opcji strategicznych.

W toku trwania procesu rozciągniętego w czasie emitent powinien prowadzić właściwą politykę informacyjną, oceniać informacje powstające w trakcie działań podejmowanych na kolejnych etapach tego procesu, a w sytuacji identyfikacji nowych informacji poufnych, winien jest je niezwłocznie przekazać do wiadomości publicznej. Zwracamy uwagę, że nie powinno być sytuacji dezinformacji tj. luk w informowaniu o istotnych decyzjach i okolicznościach związanych z danym procesem. Należy również pamiętać, że informacje o takich zdarzeniach jak przerwanie negocjacji, odstąpienie od wyboru opcji czy zaprzestanie prac mających na celu realizację danej opcji, w tym o przesłankach podjęcia

Informacje powstające w toku przygotowywania raportów okresowych

Informacje powstające w procesach rozciągniętych w czasie

Informacje powstające w otoczeniu emitenta i jego grupy kapitałowej

²⁸

https://www.gpw.pl/pub/GPW/pdf/Uch_13_1834_2021_DPSN2021.pdf

tych decyzji powinny być także analizowane w kontekście definicji informacji poufnej.

W celu zapewnienia należytego wypełniania obowiązków informacyjnych wynikających z rozporządzenia MAR istotne jest by emitenci oceniali pod kątem spełniania kryteriów informacji poufnej nie tylko informacje powstające wewnątrz spółki, ale również w jej otoczeniu. Takie informacje mogą dotyczyć np.: zmian w przepisach prawa, zmian stóp procentowych, sytuacji na rynkach walutowych czy na rynkach surowców. W szczególności w 2022 r. emitenci powinni monitorować wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie na działalność emitenta lub jego grupy kapitałowej, bądź na wyniki finansowe w perspektywie kolejnych okresów i w przypadku zidentyfikowania informacji poufnej, o której mowa w art. 7 Rozporządzeniu MAR niezwłocznie przekazać odpowiedni raport.

Przypominamy, że zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia MAR emitent zapewnia podanie informacji poufnych do wiadomości publicznej w sposób umożliwiający szybki dostęp oraz pełną, prawidłową i terminową ocenę informacji przez opinię publiczną. Jeżeli po przekazaniu raportu przez emitenta rodzi się szereg pytań ze strony uczestników rynku to znak, że redakcyjnie raport być może nie został właściwie przygotowany, może nie zawierał wystarczających wyjaśnień, a tym samym nie był w wystarczającym stopniu precyzyjny.

Zwracamy uwagę, że informacja poufna powinna być zredagowana w sposób, który w jak najszerszym zakresie ogranicza pole na domysły i spekulacje. Raport z informacją poufną powinien być na tyle konkretny i szczegółowy by umożliwić inwestorowi dokonanie oceny wpływu opisywanych zdarzeń na działalność emitenta. Dodatkowo informacje przekazywane przez emitentów w raportach powinny składać się w jedną całość, łączyć się ze sobą w ciąg zdarzeń przyczynowo/skutkowych i tylko gdy są przekazane w taki sposób możemy oczekiwać, że dostarczą inwestorom odpowiedniej wiedzy i zostaną we właściwy sposób wykorzystane w decyzjach inwestycyjnych.

Niektórzy emitenci przekazują za pośrednictwem ESPI informacje poufne, co do których rodzi się wątpliwość czy faktycznie spełniają one kryteria informacji poufnej. Definicja informacji poufnej jasno wskazuje jakie informacje stanowią informację poufną. Podkreśliśmy, że kanał publiczny ESPI nie jest platformą promocyjną emitenta i służy wyłącznie do przekazywania informacji, których obowiązek publikacji dla emitent wynika z przepisów prawa. Dodatkowo należy pamiętać, że zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia MAR emitent nie może łączyć podawania informacji poufnych do wiadomości publicznej z reklamowaniem własnej działalności.

Jakość przekazywanych informacji poufnych

Właściwe wykorzystanie ESPI

7 Podsumowanie

Celem publikowania informacji przez emitentów jest dostarczenie interesariuszom informacji, które są użyteczne przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Informacje regulowane powinny odzwierciedlać możliwie dokładnie specyficzną sytuację i okoliczności, w jakich znajduje się dany emitent oraz uwzględniać najnowsze dane dostępne jednostce – zarówno jakościowe jak i ilościowe. Możliwie aktualna wiedza jest szczególnie ważna przy przygotowywaniu informacji regulowanej, która oparta jest na szacunkach i prognozach dotyczących

przyszłości. Dynamiczne zmiany okoliczności związane z sytuacją polityczno-gospodarczą na terytorium Ukrainy oraz inne czynniki mające źródła w ryzykach politycznych, prawnych lub klimatycznych, a które nie wynikają wprost z analizy danych historycznych, mogą mieć znaczny wpływ na prognozy oraz oszacowania. Odbiorca informacji regulowanej powinien otrzymywać dane uwzględniające takie czynniki oraz dowiedzieć się z raportów emitenta o wpływie tych czynników na prezentowane dane i ich potencjalną zmienność w przyszłości.